

Kære skakkolleger.

I kraft af at jeg har kendt Bent Larsen i drengårene, har Erling Høiberg forespurgt, om jeg med henblik på klubbens hjemmeside ville skrive en personlig erindringskrivelse om Bents drengår i Holstebro.

Det vil jeg gerne forsøge, men interesserede bør, inden I læser mit indlæg, have ulejlighed med at finde skakbladet "Bent Larsen 75 år" og her læse/genlæse første del af artiklen "1. oktober 1947" side 48 – 51, hvor han selv – med sin næsten uhyggeligt præcise og nøjagtige erindringsevne – fortæller sin version af Holstebroårene og starten på sit skakliv.

Bent og jeg er begge født i 1935, endda med kun 5 dages mellemrum. Som det fremgår i ovennævnte artikel – visse overlapninger kan jeg i sagens natur ikke undgå – lærte Bent allerede at spille skak som 6 årig af Martin Froms søn Jørgen.

Den omtalte rare malermester Nielsen lærte mig det, men da var jeg 10 år gammel. Derfor er det først sidst på året 1945, at jeg møder Bent. Vi gik begge på Danmarksgades Skole, uden at vi på noget tidspunkt i vort skoleforløb blev klassekammerater.

Det første møde erindrer jeg ikke. Det kan have været i skolen, men det har måske været i kiosken i Sankt Jørgensgade skråt over for Knudsens Hotel. Her samledes skakinteresserede med kioskejer Andersen (senere flyttet til Esbjerg). Der blev spillet skak og verdenssituationen vendt.

Overraskende at de ville have 2 tiårige trofast stående og se på og suge til sig, men vi blev aldrig sendt ud.

Vi udviklede et godt kammeratskab og begyndte at komme i hinandens hjem. Skakken var det bærende element, der blev spillet en del spil! Men der blev naturligvis også plads til leg og snak. Jeg boede også i Sankt Jørgensgade. I naboeligheden boede den omtalte malermester Nielsen, som tålmodigt modtog vores rend, når muligheden viste sig. Allerede i starten kunne Bent slå os begge. Hans spillestyrke var allerede af en vis størrelse. Men det var gode timer, og jeg lærte meget af ham. Jævnligt gennemspillede han hele partier for mig, når han havde set et spændende parti i en skakbog. Det kunne også være en smart kombination eller en åbning, han var blevet optaget af. Alt naturligvis uden optegnelser eller noter. Det var så heldigt, at Bent boede ved Storåen, og lige på den anden side af broen lå friluftsbadet. Så når vi var hos ham, blev skakken i sommerhalvåret ofte suppleret med leg og svømning der. Til fælles glæde.

Min mor, der som mange andre kvinder lige efter krigen var hjemmegående, vartede os tit op, når vi spillede hos mig. Hendes oplevelse af Bent udgør også en brik. Hun syntes ikke, han var uhøflig eller uopdragen, selv om han hverken sagde tak for mad eller goddag eller farvel. Hun så en anderledes dreng, der intenst levede i sit eget univers og med det, han netop var i gang med, men også en dreng der ikke evnede at tage sig af ydre omgivelseres gøren og laden. Ordet mærkelig kom tæt på hendes opfattelse.

Min opfattelse er en helt anden. Jeg havde fundet mig en god kammerat, som jeg var glad for at være sammen med. Jeg registrerede, at han var dygtig og meget bedre til at spille skak end mig, men også, at det for ham var naturligt. Så hovere eller være nedladende kom ikke på tale for ham.

En 10 - 11årig oplever ikke en kammerat med beundring eller som et forbillede, sådan husker jeg det i hvert fald ikke. Men i dag kan jeg godt se, at det har forholdt sig sådan.

Den omtalte kiosk rummede også kimen til den første junior/børneskakklub i Holstebro. Her opstod ideen. Bent og jeg skulle skaffe 10 børn, der ville være med. Det lykkedes. H. P. Hansen gav tilsagn om at bruge 2 timer lørdag aften kl. 19-21. KFUM lagde lokaler til. Der blev spillet 2 turneringer (efterår 47, forår 48) med ca. 15 deltagere, men så forsvandt interessen. Foråret 49 meldte der sig kun 4, og klubben blev ophævet. Inden var vi blevet tilmeldt Dansk Skakunion, og vi modtog Skakbladet. Bent vandt naturligvis den første turnering og rykkede op i den voksne klub med virkning fra foråret 48.

Holstebro Skakklub var placeret i et lokale ovenpå Blæhrs Konditori ved polititorvet i Nørregade. Det var afskærmet med en folde- eller skydedør til Blæhrs privatbolig. I midten af rummet et langt bord, ved væggene mindre borde til 2 eller 4 personer. Et bord var altid reserveret (det stod ingen steder), men her spillede bogtrykker N. Johansen (Jens Peters far) og Thide Dahl. De deltog aldrig i turneringer i klubben, men spillede altid med hinanden (sådan erindres det), men de må vel også have spillet med andre. Her startede Bent i 4. kl. som vinder og endte med 2 klubmesterskaber, inden han forlod byen i foråret 50, hvor han fyldte 15 år i marts. Beskeden omtaler han strukturændringer i klubben, som begrundelse for at han sprang 3. klasse over. Der skete en voldsom stigningstakt i hans spillestyrke i de godt 2år. Da Bent forlod Holstebro, brevvekslede vi nogle få gange, hvorefter forbindelsen ophørte. Bent kan se tilbage - og har gjort det - med taknemlighed på skaktiden i Holstebro N. Johansen, H. P. Hansen, kioskejer Andersen og malermester Nielsen er nogle af de personer, der meget tidligt så hans potentiale og var medvirkende på positiv vis til, at skakken blev hans liv til glæde for en hel generation af danske skakspillere.

Jeg blev aldrig ven med Bent. Det tror jeg ikke, der i drengene var mange der blev, om nogen. Dertil var han for egen. Det er mit indtryk – uden at vide det med sikkerhed, alderen kan jo godt fordreje forholdene – at den højtbegavede dreng, der startede i 1. klasse lige fyldt 6 år, sprang en folkeskoleklasse over, begyndte på Statsgymnasiet i Struer som 14årig og afsluttede sin ungdomsuddannelse som 17årig med en af de største studentereksaminer givet i Ålborg, ikke rummede lyst og vilje til socialt at engagere sig, så venskaber i større tal kunne opstå.

Efter studentereksamen lå hele uddannelsessystemet åbent for ham. Alligevel valgte han noget, der på det tidspunkt var ukendt i Danmark: At skakken skulle være livsvejen. Modigt gjort. Det har forhåbentlig givet ham et liv med glæde og tilfredshed.

Disse glimt fra Bents drengear skal naturligvis afsluttes med et parti. Og jeg er af flere grunde slet ikke i tvivl om hvilket, det skal være. Det blev offentliggjort i Skakbladet nr. 7, juli 1950. Grundene slipper I ikke for: Partiets ene part er Bent, som også har kommenteret det. Spillet er foregået sidst i den måned, hvor han fyldte 15 år, og meget kort før han på grund af faderens stillingsskift flyttede til Ålborg. Efter min mening et godt parti med gode, dybe og modne kommentarer, der viser Bents spillestyrke og skakforståelse. Det er samtidig et historisk parti set med Holstebro Skakklubs øjne. Her ser vi L. Laursen (Bjørns far), som i mange år havde været Holstebros absolut stærkeste spiller afgive værdigheden til Bent, der i denne turnering nåede at blive klubmester for 2. gang. Men den egentlige grund til at jet stadig husker partiet, er daværende skakblads redaktør Villads Junkers indledning: ”Tilfældet har villet, at det runde partital nr. 2500 skulle udfyldes med en kommentar af en ganske jævn spiller-----”. Eventyrligt! Mon ikke det er både første og sidste gang, Bent har

fået den ”titel”? Man kan næsten ikke blive fri for at spekulere på, hvilke tanker Villads Junker senere har gjort sig om sit ordvalg.

Kommentarkonkurrencen

Tilfældet har villet, at det runde partital nr. 2500 skulle udfyldes med en kommentar af en ganske jævn spiller, og i dette ser vi et godt varsel på, at vort blad efterhånden bliver til gavn og glæde for alle skakspillere overhovedet og ikke blot for „de aderton“. Bladet, der nu i godt 45 år har bragt et gennemsnit af alle skakforeteelser og som i sine til nu offentliggjorte 2500 partier har vist, hvordan mod, opfindsomhed og geniale tanker kan skabe skønhed og kunst, går fortrøstningsfuldt mod de næste 2500 i håbet om, at alle danske skakspillere stadig vil fylkes om det. *Red.* kan her ikke undlade at takke for den store imødekommmenhed, der er blevet ham vist fra mange sider og specielt efter appellen i sidste nummer.

Vi må bare ikke hvile på laurbærene. Husk, det er Dem, der kan hjælpe „Skakbladet“ til at blive endnu bedre!

Parti nr. 2500

Kongegambit (det moderne forsvar).

Spillet i
Holstebro Skakklubs forårsturnering
den 29. marts 1950.

Hvid: Bent Larsen.

Sort: L. Laursen.

1. e2—e4	e7—e5
2. f2—f4	d7—d5
3. e4×d5	e5×f4
4. Sg1—f3	Sg8—f6
5. c2—c4	c7—c6
6. d2—d4	c6×d5
7. Lc1×f4	

Fra Falkbeer-gambit er spillet gået over i det moderne forsvar mod kongegambit (1. e4, e5 2. f4, e×f 3. Sf3, d5 o. s. v.).

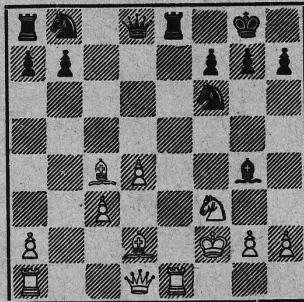
I stedet for teksttrækket anbefaler Stoltz 7. c5 med pointen: 7. —, b6 8. b4, a5? 9. Se5 med hvid fordel.

7.	Lf8—b4†
8. Sb1—c3	0—0
9. Lf1—e2	d5×c4
10. Le2×c4	Sf6—d5
11. Lf4—d2	Tf8—e8†
12. Ke1—f2	Lb4×c3
13. b2×c3	Sd5—f6
14. Th1—e1	Lc8—g4?

Sorts omstændelige springermanøvre har givet hvid et forspring i udvikling.

14. —, Se4† var risikabelt på grund af 15. T×S, T×T 16. Sg5, f. eks. 16. —, Te7 17. Dh5, eller 16. —, Df6† 17. Kg1, Te7 18. Dh5 med hvid fordel efter 18. —, h6 19. Tf1, eller 18. —, Dh6 19. D×D, g×D 20. S×f. Efter teksttrækket kommer sort ud for en sandsynligvis „korrekt overraskelse“.

14. —, Sc6 havde været bedst.

15. Lc4×f7+!	Kg8×f7
16. Dd1—b3†	Dd8—d5

16. —, Te6 eller 16. —, Le6 strander på 17. Sg5†, og 16. —, Sd5 på 17. D×bt. På 16. —, Kg6 kunne følge: 17. Sh4†, Kh5 18. Db5†, Dd5 19. D×D, S×D 20. T×T, K×S, 21. Te5, Sb6 22. h3 med gevinst (22. —, Ld7 23. g3†).

Det bedste var 16. —, Kf8, hvorpå der kunne følge 17. Sg5, Dc7 18. S×ht (18. Lc1, T×T 19. La3†, Ke8 giver kun remis), S×S 19. T×T†, K×T 20. Dg8†, Kd7 (20. —, Sf8 21. Te1† taber hurtigt) 21. D×gt, Kc8 22. D×L†, Sd7 23. Dg8†, Sdf8 24. Te1 med tre bønder og stærke trusler for officeren. Der kunne følge: 24. —, Dd7 25. Dc4†, Kd8 26. Te5, Tc8 27. Db3, Tc6 28. Td5, Td6 29. T×T, D×T 30. D×b med gevinstchancer. Denne variant er dog mere uklar end partivarianten.

17. Sf3—g5†	Kf7—f8
18. Sg5×h7†	Kf8—f7
19. Sh7—g5†(?)	Kf7—f8
20. Sg5—h7†	Kf8—f7
21. Te1×e8	Dd5×b3
22. Te8—f8†	Kf7—e7
23. a2×b3	Sf6×h7
24. Tf8—h8	Sh7—f6

Herefter giver 25. Lf4 let gevinst.

På 24. —, Sf8 kunne hvid få et vundet slutspil således: 25. Lg5†, Kf7 26. Kg3, Lf5 27. Tf1, g6 28. Kh4, Kg7 29. T×S, K×T 30. g4.

25. Ta1—e1†??	Ke7—f7
26. Ld2—f4	Sf6—g8
27. Kf2—g3	Lg4—f5
28. Th8×g8	Kf7×g8
29. Te1—e8†	Kg8—f7
30. Te8×b8	Ta8×b8
31. Lf4×b8	a7—a6
32. Kg3—f4	Lf5—c2
33. b3—b4	Kf7—e6
34. Lb8—e5	g7—g6
35. c3—c4	Lc2—b3
36. Kf4—g5	Kc6—f7

Hvid må ikke få to forbundne fribønder.
Men slutspillet er også vundet med en mer-
bonde på hver fløj. Der fulgte:

37. c5, Ld5 38. g4, Le4 39. Kf4, Lc6
40. h4, La4 41. d5, Lb3 42. Ke4, Ld1 43.

g5, Ke7 44. Ld6+, Kd7 45. Ke5, Le2 46.
Kf6, Lh5 47. Kf7, Kd8 48. Le5, Kd7 49.
Lf6, Kc8 50. Ke7, Lf3 51. d6, Lg4 52.
h5, opgivet.

Bent Larsen.

Med Bent i venlig erindring

Erik Skov
3/10 - 2010